

הישגים נדרשים במשנה / כיתה ו'

נושאי הלימוד:

- עד פסח- בבא-קמא: פרק א משנה א, פרק ג משניות א-ד, פרק ו משניות א-ו ופרק ח משניות א, ו-ז פסחים: פרק א משניות א-ד ופרק י משניות א-ז
- אחרי פסח- פסחים: פרק ב משניות א-ב, פרק ג משניות ו-ז ופרק ה משניות א-י

יסודות בתושב"ע

1. מקורה, מהותה, מאפייניה ותולדותיה של התורה שבעל פה

התייחסות להישגים שנלמדו בכיתות ג-ה: הגדרת התורה שבכתב והתורה שבעל פה והזיקה ביניהן, זיהוי פסוק, הבנת הפסוק כמסייע להבנת הדין במשנה, סמכות חכמים, הסיבות לכתיבת התורה שבעל פה.

2. התמצאות בשישה סדרי משנה

התייחסות להישגים שנלמדו בכיתות ג-ה: הכרת שמות ששת סדרי המשנה (זמ"נ נק"ט), הכרת תוכנו הכללי של כל סדר, התאמה בין מסכת לסדר שאליו היא שייכת בהתייחס למסכתות שנלמדו בכיתות ג-ו.

3. היכרות עם חכמים:

- הכרת התנאים במשנה: (להרחבה יש לעיין במסמך [המצורף](#))

רבי עקיבא: בבא קמא ו, ד; בבא קמא ח, ו

רבי יהודה בר אלעאי: בבא קמא ו, ה

רבי שמעון: בבא קמא ו; ב; ד

רבי יהודה הנשיא: פסחים א, א

רבי אליעזר בן הורקנוס: בבא קמא ו, ד

רבן גמליאל: פסחים י, ה

רבי אלעזר בן עזריה: בבא קמא ו, ד

בית שמאי, בית הלל

מבנה:

1. מבנה המסכת:

- בירור הנושאים הכלולים במסכת, הבנת מבנה המסכת ומציאת הקשר בין הנושאים. לדוגמה, מסכת פסחים כתובה לפי סדר כרונולוגי של קיום מצוות החג וההכנות לקראתו.
- פרקים א-ג: ביעור חמץ - מליל י"ד בניסן עד י"ד בניסן לפני הצהריים
- פרק ד: איסור מלאכה בערב פסח - י"ד בחצות היום
- פרקים ה-ח: קורבן הפסח - י"ד אחר הצהריים
- (פרק ט: פסח שני)
- פרק י: ליל ט"ו - ליל הסדר

2. מבנה המשנה

- חלוקת המשנה לפי המבנה: רישא [=הראש], סיפא [=הסוף], מציעתא [=האמצע].
- הכרת רכיבי מבנה המשנה (כאמד"ט) במשניות נתונות ובמשניות חדשות.
- זיהוי מבנה של מקרה מפוצל במשנה.

הבנה פרשנות והיסק:

איתור מידע ואחזור, הכללה, השלמת רעיונות, השוואה והסקת מסקנות, בירור טעמי דינים והמחלוקות, שאילת שאלות, יישום והשלכה (לפירוט והרחבה יש לעניין במסמך המיומנויות- [הישג 5](#))

ערכים:

1. הפנמה כי המשנה היא תורת חיים הרלוונטית לחיי התלמידים.
2. התבוננות בערכים העולים מהמשנה וקישורם לחיי התלמידים.

מושגים:

מושגי לימוד	מושגי בסיס	מושגי תוכן
<ul style="list-style-type: none"> - מדרש (ג, א, ח, ז) - מחלוקת - בניין אב (א, א) 	<ul style="list-style-type: none"> - נסיבות בקיום המצווה: כוונה (ג, א-ב), רשות הרכיבים (ג, א), קנס (ו, ד), שליח (ג, ז) - מעמד מקיים המצווה: חירש, שוטה וקטן (ו, ב) - מושגים שונים: דיני שמים, דיני אדם (ו, ד), מחילה (ח, ז), הנאה (ו, ו) 	<ul style="list-style-type: none"> - נזק - אבות נזיקין: שור, בור, מבעה, הבער (א, א) - חובל, נזק, צער, שבת ריפוי, בושת (ח, א)
<ul style="list-style-type: none"> - מדרש (ב, ב) - מחלוקת - סתם משנה רבי מאיר להחמיר/להקל (א, ד) 	<ul style="list-style-type: none"> - נסיבות בקיום המצווה: חשש (א, ב), לשמו / לא לשמו (ה, ד; ב) - מעמד מקיים המצווה: כהן; ישראל (ה, ו) - מילות דין: חייב; פטור; אסור; מותר; יצא ידי חובה (י, ה), כשר, פסול - זמנים בהלכה: שעה זמנית (א, ד), סמוך למנחה (י, א), חצות, בין הערביים (ה, ג) - שיעורים ומידות בהלכה: אמה - מושגים שונים: עובר בלא תעשה (פסחים ה, ד) 	<ul style="list-style-type: none"> - איסור חמץ, בל ייראה ובל יימצא, בדיקת חמץ (א, א) - ביעור חמץ (א, ג) - מכירת חמץ (ב, א) - חמץ שעבר עליו הפסח (ב, ב) - ביטול חמץ (ג, ז) - קורבן התמיד (ה, א, ג) - חטאת (ה, ד) - קורבן שלמים (ה, ב) - ערל, טמא, טהור (ה, ג) - עזרה (ה, ה) - מזבח (ה, ו) - אָמורים; הר הבית; חיל (ה, י) - הסיבה; תמחוי (י, א) - ברכת היום (י, ב) - פסח (י, ג; ה, א; ב; ד; י) - מצה; מרור (י, ג) - הלל (י, ז; ה, ז);

לשון חכמים:

סגנון ומבנה לא מוכרים	מילה במשמעות שונה	מילה שאינה מוכרת	
<ul style="list-style-type: none"> - לא הרי = בשונה מ... (א, א) - לילך = ללכת (א, א) - חב = חייב (א, א) - כונס = המכניס (ו, א) - כיוצא בזה = כמו זה (ח, א) - מחמת = בגלל (ח, א) - בין בגופו בין בממונו = - גם...וגם... (ח, ו) - שכן דרך... = כי כך רגילים (ו, ה) 	<ul style="list-style-type: none"> - הצד השווה = המשותף (א, א) - שְׁלֵקָה = שנפצע (ג, א) - יפה = שווה (ו, ב) - רואין אותו כאילו = מחשבים אותו כמו (ח, א) - ליטול = לקחת (ח, א) - דמים = כסף - דמי ידו = שווי היד (ח, א) - טלית = בגד (ח, ו) - פרע ראשה של אישה = גילה את שיער הראש של האישה (ח, ו) - מודים חכמים = מסכימים חכמים (ו, ה) 	<ul style="list-style-type: none"> - רוח חיים = חי (א, א) - המצניע = המסתיר (ג, ב) - גלל = צואה של בעל חי (ג, ג) - קדרין = יוצרי כדים (ג, ד) - ליסטים = שוודדים (ו, א) - המגדיש = עורם ערימה של תבואה (ו, ג) - אור = אש (ו, ד) - ליבה = גרם לאש להיות גדולה יותר (ו, ד) - פיקח (ו, ד) = מי שאינו חירש. - קמה = תבואה בשלה לפני הקצירה (ו, ה) - גדיש = אסם, מחסן של תבואה (ו, ה) - סומא, סימא = עיוור, גרם לעיוורון (ח, א) - חבורה = חבלה (ח, א) - אומדין = מעריכים (ח, א) - ירדו מנכסיהן = הפכו לעניים (ח, ו) - ממון = כסף (ח, ז) 	בבא-קמא
<ul style="list-style-type: none"> - שמשׂייר = שמשאיר (א, ג) - מפרר = מפרק לפירורים (ב, א) - יצתה = יצאה (ה, ו) - שתחשך = כאשר יחשיך היום (י, א) - ולא יפחתו = לא יתנו פחות / לא יצמצמו (י, א) - כל ש... = מי ש... (י, ה) - לפיכך = לכן (י, ה) 	<ul style="list-style-type: none"> - אין לדבר סוף = אין לדבר גבול (א, ב) - שחרית = בוקר (א, ג) - תולין = משאירים את הדבר בספק / מחכים (א, ד) - כל שעה = כל זמן (ב, א) - כת = קבוצה (ה, ז) - שנו = חזרו שוב (ה, ז) - לא הודו לו = לא הסכימו איתו (ה, ח) - עם = חברי הקבוצה (ה, ז) - גופו של... = הדבר בעצמו (י, ג) - גומר עליו = מסיים (י, ז) 	<ul style="list-style-type: none"> - אור ל = הלילה שלפני (א, א) - בצנעא = במקום מוסתר (א, ג) - יסיק = יחמם (ב, א) - זורה = יעיף (ב, א) - גיס = חיל האויב (ג, ז) - מפולת = מבנה שהתמוטט (ג, ז) - ליסטים = שוודדים (ג, ז) - בזיכים = כלי קיבול (ה, ה) - אונקליות = וויים (ה, ט) - יסב = יישב בדרך הסבה (הישענות לצד שמאל) (י, א) - פרפרת הפת = מאכל שאוכלים עם הפת (י, ג) - אם אין דעת בבן = אם אין לו הבנה להבחין, להבין ולשאול (י, ד) - שְׁלוּק = בישול ארוך של בשר (י, ד) 	פסחים